

TERUGBLIK OP DE UITREIKING VAN DE TWEEJAARLIJKSE NUMISMATISCHE PRIJS OP 12 OKTOBER 2013.

Kris Vannieuwenhuysse

Op zaterdag 12 oktober 2013 hield onze vereniging haar jaarlijks ledenfeest en tijdens dezelfde bijeenkomst ging de uitreiking door van de Tweejaarlijkse Numismatische Prijs, de zesde uitgave reeds. We kozen andermaal voor het prachtig gerestaureerde 16de eeuwse gebouwencomplex van het Hof van Watervliet aan de Oude Burg, vlakbij de Brugse Markt. Men denkt er soms over na om het imposante pand weer zijn oorspronkelijke naam mee te geven: “Hof van Sint-Joris”, verwijzend naar de bouwheer van het huis, ridder Jan III de Baenst, heer van Sint-Joris-ten-Distel. De weergoden waren ons gunstig gestemd en na optrekken van de lichte nevel kwam de zon door de wolken priemen. Reeds van rond 9.20 h af aan kwamen zo'n 45 aanwezigen binnen in bovenzaal 7 van de tweede verdieping waar elkeen werd vergast op koffie of water.

Iets over 10 u stak voorzitter Eddy Schutyser van wal. Hij heette iedereen welkom en gaf nog een aantal toelichtingen omtrent het jureren van de inzendingen voor de Numismatische Prijs. Die jury bestond uit de heren Willy Geets, Dhr. Raf van Laere, Dhr. Jan Moens en Dhr. Aimé Haeck, aangevuld met het bestuur van uw vereniging dat optrad als één stem.

- Drie inzendingen dongen naar de hoogste plaats in de Numismatische Wedstrijd: “Romeinse munten in de antieke literatuur” door L. Claes
- “Schotse munt verovert de Lage Landen” door H. Van Caelenberghe
- “Muntcriminaliteit in Vlaanderen tijdens de Nieuwe Tijd” door G. Dauwe

De juryleden Jan Moens, Willy Geets en Aimé Haeck (Raf Van Laere was verontschuldigd). Rechts: Provincieraadslid en Schepen van Brugge Franky Demon.

Het trio “De Camer van Musiecke” bracht stukken uit de laatmiddeleeuwse sfeer. De muziek heeft voor “moderne” oren een wat vreemd klankbeeld: vrij onritmisch en men kende in die tijd ook geen bassen. Het muziekgezelschap stak van wal met de rondeau “Ach Vlaendre vry wat let dy” (politieke invulling) van de Brugse componist Thomas Fabri, een componist waarvan slechts vier composities bewaard bleven (dan nog in buitenlandse werken) en die in 1412 onder andere koormeester was aan de Sint-Donaaskerk.

Daarna hoorden we “Comes Flandrie”, een anoniem Brugs werk daterend uit 1382. Het eerste muziekblok werd afgesloten met “Mijn hertze can verbliden nie”, een anoniem werk uit het Gruuthuse handschrift. Dit is een middeleeuws verzamelhandschrift, waarvan de oudste kern dateert van omstreeks 1395, terwijl de jongste (onvoltooide) bijdragen stammen uit omstreeks 1408.

Daarna was het tijd voor het bekend maken van de namen van de tweede en de derde laureaat. Mevrouw Claes mocht als eerste de mooie medaille, het diploma en de bijhorende geldprijs in ontvangst nemen. De heer Dauwe, die de tweede laureaat werd, kwam vervolgens aan de beurt.

Derde laureaat Mev. Liesbeth Claes met Dhr. Aimé Haeck

Tweede laureaat Dhr. Gaston Dauwe met jurylid Willy Geets.

Dan was er weer gelegenheid tot muzikale onderbreking. Eerst hoorden we “Sotto l’ imperio de possente prince” een madrigaal voor drie stemmen van Jacopo da Bologna (afhankelijk van de bron 1310/1340 – 1360/1386). Hij was een Italiaanse componist van de Trecento, de periode die men ook wel aanduidt als de Italiaanse Ars nova. Er zijn 29 composities van zijn hand terug te vinden in de Squarcialupi Codex, de grote verzameling 14de eeuwse muziek die lang in bezit was van de Medici’s. Hij zou hebben gewerkt aan de hoven van de Visconti in Milaan en de della Scala in Verona waarna hij ook nog aan het hof te Aragon zou hebben vertoefd. Vervolgens bracht men “En discort” van Guillaume de Machaut (ca. 1300/1305-1377, Reims) ten gehore. De Machaut was een Franse componist en dichter en was tevens als kanunnik verbonden aan de kapittels van Verdun, Arras en Reims, waar hij verbleef. De Machaut is ongetwijfeld de belangrijkste componist van de Franse Ars nova. Rond 1323 werd hij secretaris van hertog Jan van Luxemburg tot die sneuvelde in 1346 waarop hij in dienst trad van Jans dochter Bonne tot 1349, jaar waarin ook zij overleed. Daarna is de Machaut te vinden bij verschillende leden van de hoge adel, waaronder de latere koning Karel V van Frankrijk en diens jongere broer Jan, hertog van Berry, die een groot kunstminnaar is. Als laatste stuk in dit blok hoorden we “Lamento de Tristano & la rotta”, een anoniem werk uit de 2de helft van de 14de eeuw.

Na de muziek konden we vernemen wie de eerste plaats in de wacht sleepte. De heer Van Caelenberghe won met zijn werk over een Schotse munt die ook onze contreien veroverde. Het werk werd geprezen omwille van de gedegen inhoud: de “Crux Pellit” penny en zijn imitaties die in muntvondsten in onze streken en op het Europese vasteland werden aangetroffen. De auteur deed duidelijk veel veldwerk. De muntbeschrijvingen zijn nauwkeurig, de subtypes verschillen onderling immers vaak niet zo veel. Er is op heden nauwelijks iets gepubliceerd over deze munten en een werk als dit is nooit af want er zullen steeds nieuwe munten en varianten opduiken.

Eerste laureaat dhr. Hendrik van Caelenberghe met jurylid Jan Moens

Gezien het dagprogramma goed vorderde kregen de aanwezige gasten tijdens een pauzetijd ruim de tijd even bij te praten. Intussen was ook het provincieraadslid en Schepen bij de Stad Brugge, de heer Franky Demon, op de viering aangekomen.

Na de pauze hadden we een volgend muzikaal blok en daarbij luisterden we eerst naar “D’ung pafond” van Gheerkin de Hondt, gelicht uit het Liedboek van Zeghere van Male. Dit Liedboek (Cambrai, Bibliothèque Municipale, MS 125-8) is omwille van zijn inhoud én formele verschijningsvorm ongetwijfeld één van de meest intrigerende West-Europese muziekhandschriften. De vier lijvige stemboeken bevatten meer dan 1200 pagina’s en samen 229 composities en bieden een staalkaart van de belangrijkste genres uit de eerste helft van de 16de eeuw. Als tweede stuk kregen we “D’est donc par moy” van Adriaen Willaert uit het eerder genoemde Liedboek ten gehore. Adriaan Willaert (Rumbeke, ca. 1490 - Venetië, 7 december 1562) was een innovatief Vlaams componist, dirigent, muziekleraar en kapelmeester. Hij trok rond 1515 naar Italië, eerst naar Rome en daarna naar Ferrara. In 1522 kwam hij in dienst van Alfons I d’Este, hertog van Ferrara. In 1525 werd hij zanger in de kapel van aartsbisschop Ippolito II d’Este te Milaan. In 1527 werd hij benoemd tot kapelmeester van de San Marco-basiliek in Venetië, wat hij zou blijven tot aan zijn dood. Afsluiter was “La Magdalena” van Pierre Attaignant (1494 – ca. 1551), een Franse muziekdrukker actief in Parijs. Attaignant’s voornaamste bijdrage tot de muziekdrukunst is de verspreiding van de vermoedelijk door hem ontwikkelde techniek waarbij muziek in één keer werd gedrukt, door hem voor de eerste keer aangewend in 1528. In zijn systeem was elke drukvorm die een noot voorstelde verbonden aan een stukje notenbalk, waardoor de noten, notenbalken en tekst alle tegelijkertijd onder de drukpers konden hetgeen tijd- en kostenbesparender was dan voorheen.

De eerste laureaat met de provinciale onderscheiding, hem overhandigd door provincieraadslid Franky Demon

Mev. Maria Vanderhaeghen ontvangt een provinciale medaille voor haar jarenlange inzet voor onze Brugse vereniging

Toen mocht de heer Franky Demon twee maal de Provinciale onderscheiding uitreiken. De eerste medaille ging naar de winnaar van de Tweejaarlijkse Numismatische Prijs. Maar ook Mevrouw Maria Vanderhaeghen, "Miet" voor de kennissen en vrienden, mocht als "verdienstelijk persoon" het eremetaal ontvangen voor haar 20 jaren onverdroten en belangloze inzet voor onze vereniging als bestuurslid. Vervolgens ontvingen de trouwe leden hun eremetaal.

Dan was er alweer muziek! Aangevangen werd met "La Perontina" van Robert Corton (1430-1479), een Engelse componist en zanger in dienst van de Bourgondische hertogen Filips de Goede en Karel de Stoute. Hij was verbonden aan de hofkapellen als priester en als "chappelain". Het overgeleverde repertoire betreft driestemmige rondelen. Daarna volgde "La rose", anoniem werk, variaties van Giovanni Bassano, uit 1591. Ook luisterden we naar "Frais et Galliard" van Clemens Non Papa, alweer variaties van Giovanni Bassano, een Italiaanse componist en cornetspeler die leefde ergens tussen 1558 en 1617. Hij was een sleutelfiguur in de ontwikkeling van het muzikaal ensemble aan de San Marco Basiliek. Hij liet ons een gedetailleerd boek na over instrumentale ornamentatie. Over Clemens is weinig geweten. Zijn eerste compositie verscheen in 1536. In maart 1544 werd hij benoemd tot zang-meester aan de St Donaaskerk van Brugge maar na een jaar verliet hij die stad echter. Tussen 1545 en 1549 was hij waarschijnlijk werkzaam aan het hof van Filips van Croÿ, hertog van Aerschot en generaal van keizer Karel V. Volgens Antonius Sanderus is hij begraven in de grote kerk van Diksmuide.

De plechtigheid werd afgesloten met een receptie, aangeboden door de vereniging. Na dit aperitief togen 43 mensen naar het nabijgelegen restaurant "De Koetse" waar elkeen het vooraf zelf samengestelde menu kon smaken.

In de namiddag maakte een gids van de West-Vlaamse Gidsenkring zijn opwachting. De heer Raf Devriendt nam ons mee op sleeptouw voor een stadswandeling met als thema "Geldverkeer in Brugge". Onder een aangename herfstzon stapte een flinke groep mee. Her en der kregen we duiding bij huisnamen, straatnamen of werd gewezen op activiteiten in het Brugge van toen waarbij geldverkeer ter sprake kon komen. We konden onder andere in het Prinsenhof (een gedeelte van) de muntenschat bewonderen. Het betreft een destijds aan de grond toevertrouwde schat van 586 zilveren kronen uit de Oostenrijkse periode.

Na de wandeling togen nog een aantal deelnemers naar de Eiermarkt om wat gezellig na te praten.

Het bestuur van uw vereniging wenst de opgedaagde gasten te bedanken voor hun aanwezigheid en hoopt dat het programma (en de maaltijd) gesmaakt werden. Van heden af aan zullen de ledenvergaderingen om budgettaire redenen slechts om de twee jaren doorgaan. We hopen dat op die manier de opkomst op die dag nog wat hoger mag liggen.

De einddatum voor het binnenbrengen van teksten voor de zevende uitgave van onze Numismatische Prijs is 15 april 2015. De proclamatie heeft plaats in de maand oktober. Het reglement vindt u elders op onze website.